

Projekat finansira
Evropska unija

IMPRES

Unapređivanje predškolskog vaspitanja
i obrazovanja u Srbiji

Republika Srbija
MINISTARSTVO PROSVETE, NAUKE I
TEHNOLOŠKOG RAZVOJA

Unapređivanje predškolskog vaspitanja i obrazovanja u Srbiji (IMPRES projekat)

Mere politike za povećanje dostupnosti i
diversifikaciju u oblasti vaspitanja i
obrazovanja dece ranog uzrasta u Evropi

25. April 2014

dr Jan Pitters

Univerzitet u Gentu

Direktor Centra za inovacije na ranom uzrastu

SOFRECO

in consortium with :

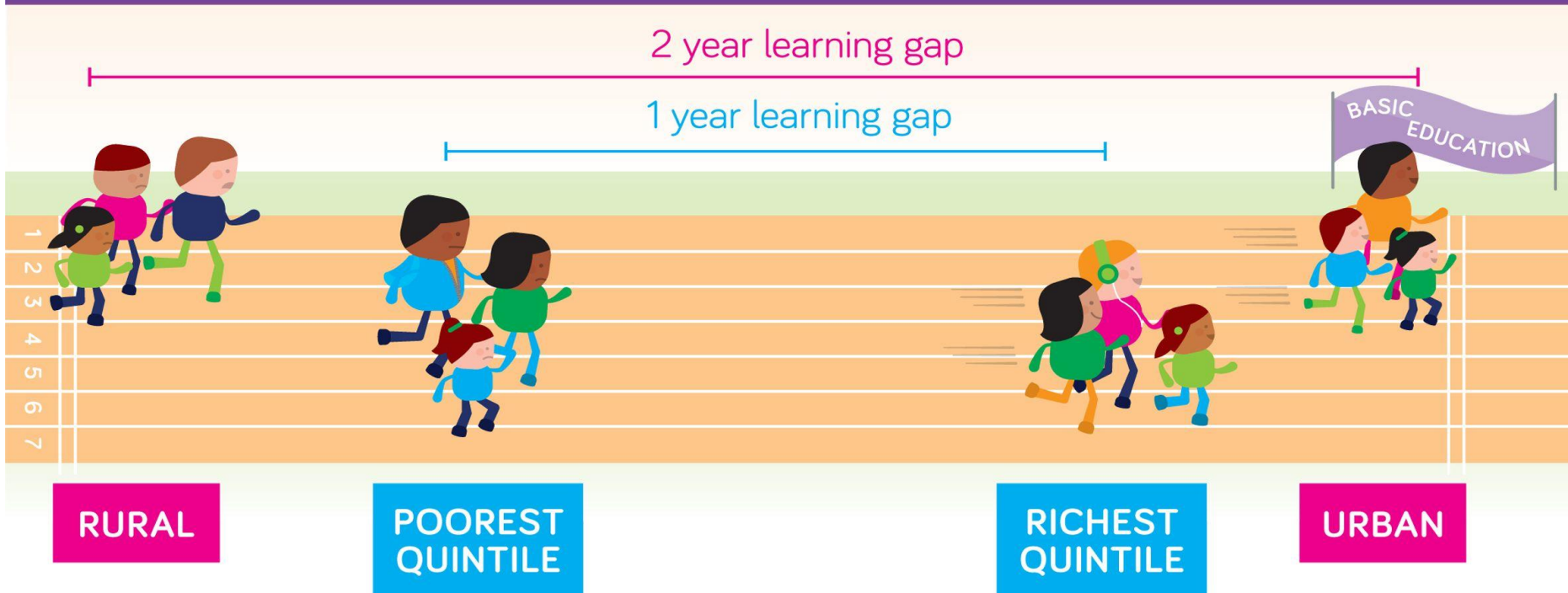

- „Ako je trka pokrenuta već na pola puta čak i pre nego što deca pođu u školu , onda je jasno da je potrebno ispitati šta se dešava u najranijim godinama“. (Esping-Andersen, 2005)

Zemlje Evropske centralne Azije: 1, 6 million dece ne pohađa predškolsko vaspitanje i obrazovanje

Millions of children and adolescents left behind

Preuzeto: UNICEF, Poziv na akciju. Education equity now.

Naučene lekcije o pristupačnosti za porodice do kojih je teško doći

- Transatlantik forum za inkluzivno vaspitanje na ranom uzrastu (TFIEY): potrebno je raditi na većem razumevanju siromaštva i kultura , vrednosti i porekla roditelja ECEC
- poštovati i koristiti veštine i sposobnosti koje roditelji poseduju (npr. članovi imigrantskih porodica su veoma uspešni u uključivanju novodošlih imigranata)
- Inkluzija ne znači adaptaciju roditelja sistemu, već prilagođavanje sistema diversifikaciji porodica
- Korišćenje raznovrsnih načina komunikacije (na primer: film, fotografije)

Pristup kvalitetu

- Glavni izazov je kontinuitet: čak i kada je predškolsko vaspitanje veoma kvalitetno, prelazak u osnovnu školu koja nije pripremljena za diversifikaciju može biti veoma rizično
- Kako uspeti u tome da predškolsko ne bude samo dostupno, pristupačno i raspoloživo, već i korisno i relevantno za sve porodice
- Potrebno je osigurati da visoko kvalitetna praksa PVO uvek uključuje ne samo decu, već i njihove roditelje kao prve edukatore

Pristup kvalitetu (TFIEY)

- Progresivni univerzalizam: Univerzalni pristup koji je usmeren na raznovrsnu populaciju, prilagođen deci iz osetljivih grupa, može biti uspešniji od ciljanog
- Deca iz osetljivih društvenih grupa imaju veće dobiti od okruženja koje je društveno mešovito
- Zapošljavanje praktičara koji su imali iskustvo življenja u siromaštvu može biti kamen temeljac uspeha

Pristup kvalitetu (TFIEY)

- Porodice iz osetljivih društvenih grupa: ne fokusirati se samo na faktore rizika, već na kapacitete i jake strane dece i porodica (na primer bilingvizam)

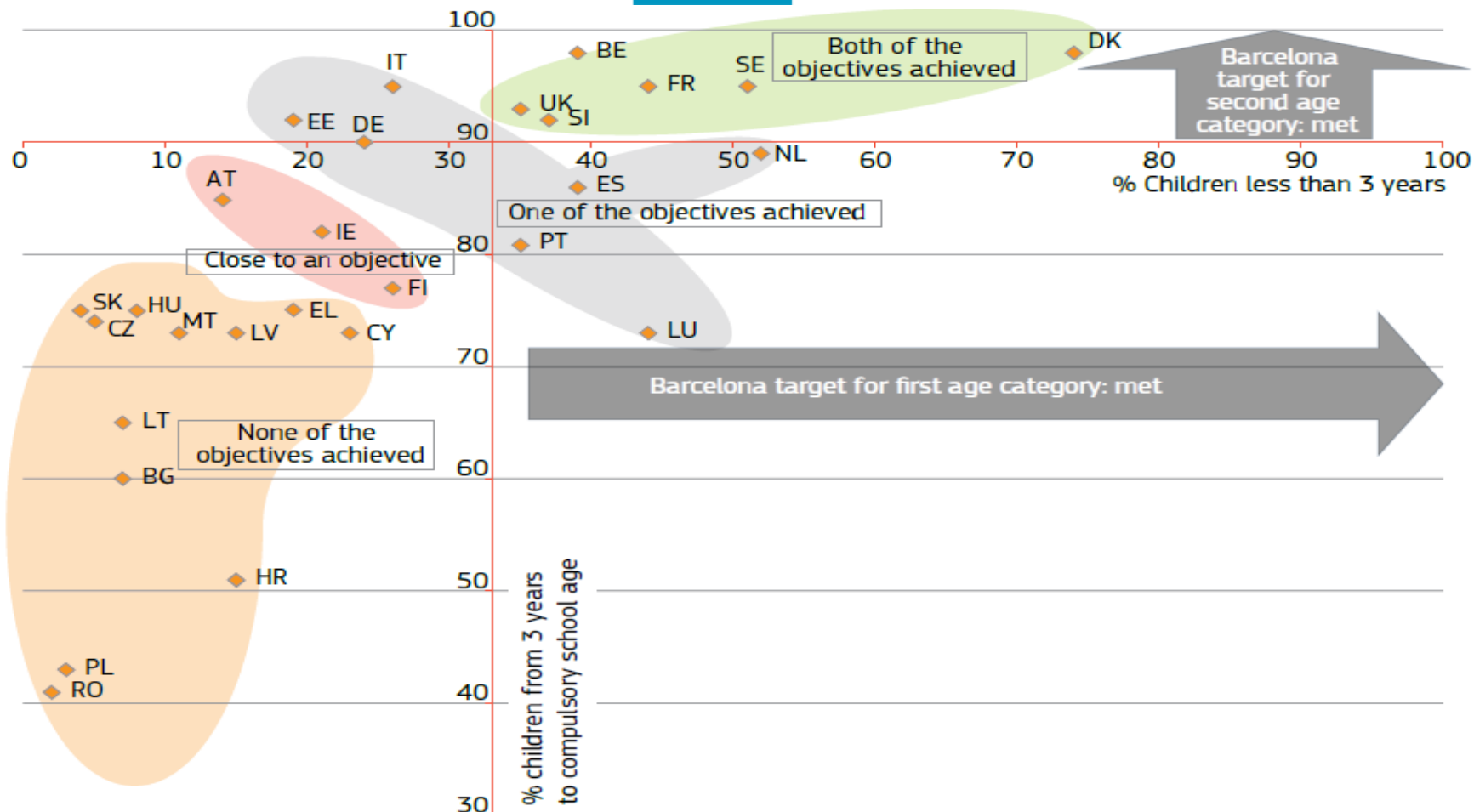

Dostupnost: Barcelona ciljevi

Formal child care by age category (2011)

Children cared for as a percentage of
all children in the same age category

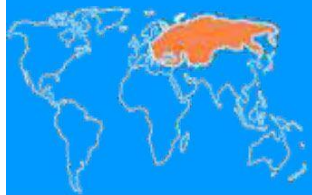
Sources: Eurostat — EU-SILC 2010

Notes: 'Close to an objective' refers to countries that had around 25 % of coverage for children under 3 (Finland) or around 80 % coverage of children aged 3 to the mandatory school age (Austria, Ireland).

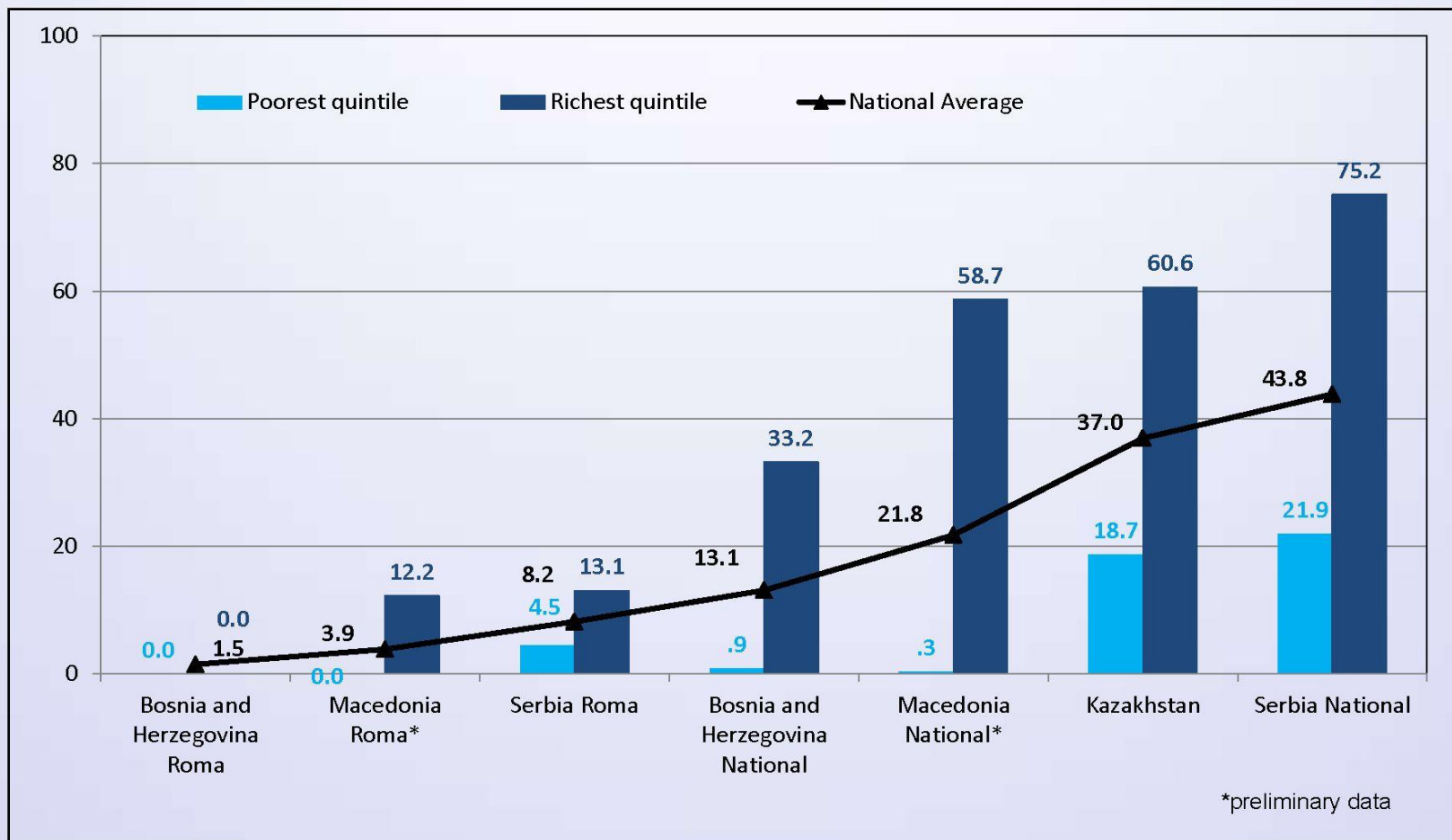
Do 2020 najmanje 95% dece između četiri godine do polaska u školu trebalo bi da bude uključeno u predškolsko vaspitanje
Savet Evropske Unije, 2009

Attendance in Early Childhood Education (ECE) is low with poorest children lagging significantly behind.

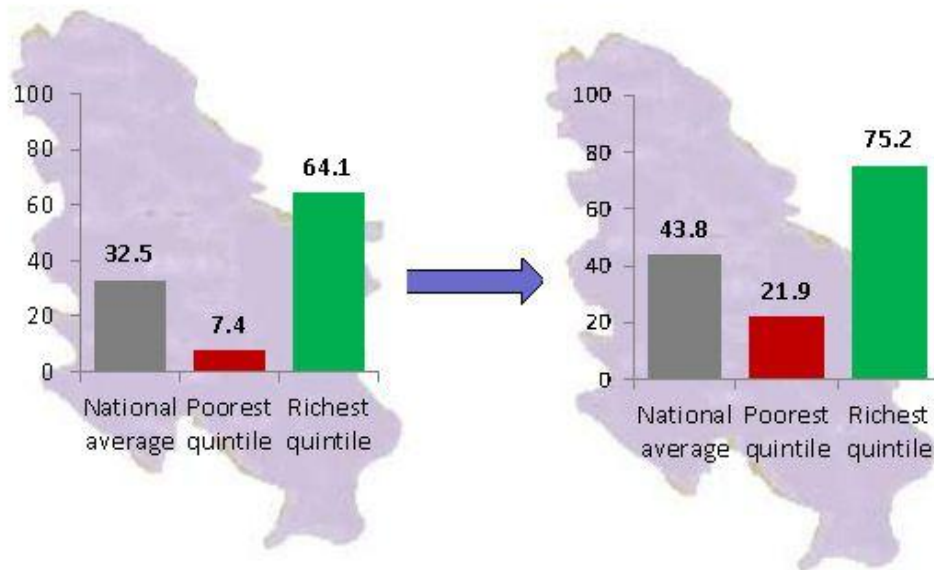
Percentage of children age 36-59 months who are attending an early childhood education programme

Disparities in attending Early Childhood Education have reduced over time in Serbia

Percentage of children age 36-59 months who are attending an early childhood education programme

MICS3
2005-2007

UNICEF, Global Databases, 2012.
Based on MICS Round 3 (2005-2007)

MICS4
2009-2010

UNICEF, Global Databases, 2012.
Based on MICS Round 4 (2009-2010)

	MICS3 (2005-2007)	MICS4 (2009-2010)
Poorest Quintile	7.4	21.9
Richest Quintile	64.1	75.2
Total	32.5	43.8

Project funded
by the European Union

IMPRES

Improvement of preschool
Education in Serbia

Republic of Serbia
MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE AND
TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT

Kako dizajnirati efektivan sistem predškolskog vaspitanja?

Strukturalni kvalitet

- 50% sa bachelor kvalifikacijama, kontinuirani profesionalni razvoj , pedagoški smernice , autonomija
- plate zaposlenih, pol i etnička raznolikost
- Niži ratio odrasli/dete, manje grupe
- holistički kurikulum, podsticajno okruženje, trajanje programa (najmanje 4 sata dnevno, 220 sati , tokom tri godine)

Ka efektivnom sistemu PVO primer Bugarska, Makedonija, Crna Gora, Rumunija, Srbija

Jake strane

Besplato za
roditelje (BG, MK,
CG, RU)
Visoko inicijalno
obrazovanje
training MK, CG,
SR

Slabosti

Deca iz siromašnih
porodica nisu dovoljno
prisutna

Nizak stepen
autonomije SR

Usmerenost na
vaspitača RU

Nizak obuhvat

Project funded
by the European Union

IMPRES

Improvement of preschool
Education in Serbia

Republic of Serbia
MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE AND
TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT

Inspiracija

PUBLIC POLICY AND MANAGEMENT INSTITUTE

- ‘Studija efektivne dobiti od PVO u prevenciji ranog napuštanja školovanja’, naručena od strane Generalnog Direktorata za obrazovanje i Kulturu (DG EAC), promvisana od strane Instituta za javnu politiku i menadžment: PPMI (Litvanija), 33 zemlje Evropske unije (5 Evropske Centralne Azije) (2013-2014)
- Potrebne kompetencije u PVO (studija DG EAC) 2009-2011 u 15 zemalja Evropske unije
- IMPRES project (MPNTR) u Srbiji finansiran od strane EU (2011-2014)
- *Transatlantik forum za inkluzivno vaspitanje na ranom uzrastu (TFIEY). Naručen i finansiran od strane Fondacije kralja Boduenaand u konzorcijumu sa Fondacijama iz Evrope i SAD (2012-2016)*
- Od 2010 članova odbora ISSA mreže su i predstavnici evropskih i srednje azijskih zemalja

Project funded
by the European Union

IMPRES

Improvement of preschool
Education in Serbia

Republic of Serbia
MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE AND
TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT

- Fotografije: UNICEF, Svetska banka i Inovacije na ranom uzrastu

Project funded
by the European Union

IMPRES

Improvement of preschool
Education in Serbia

Republic of Serbia
MINISTRY OF EDUCATION, SCIENCE AND
TECHNOLOGICAL DEVELOPMENT

a Raas Van Gaverestraat 67A, 9000 Gent
Belgium/Belgique
t +32 (0)9 232 47 35
f +32 (0)9 232 47 50
e info@vbjk.be
w www.vbjk.be

